

VIETNAMKA ZA SATURNUS — umetniška slika Vietnamke s posvetilom našemu kolektivu. Spredaj: tov. Rupenova in Leskošek Luka ob izročitvi darila in nagovoru.

Solidarnost naših mater in žena s trpečimi ženami in otroki v Vietnamu

V začetku leta smo se na prošnjo jugoslovanskega in slovenskega koordinacijskega odbora za pomoč žrtvam imperialistične agresije v Vietnamu brez pomišljanja odzvali. Potrebno količino litografiranih konzervnih doz smo izdelali brezplačno v željenem roku z zavestjo, da pomagamo ljudstvu, ki trpi strahote vojne, kakršne smo občutili že tudi sami.

19. julija je bila v novem delu obrata Zalog skromna slovesnost, kjer je članica jugoslovanskega koordinacijskega odbora Mara Rupena izročila našemu kolektivu umetniško sliko vietnamske partizanke kot zahvalno darilo za našo pomoč od vietnamskega ljudstva.

»Zelo sem ponosna, da sem predstavnica jugoslovanskega koordinacijskega odbora za pomoč vietnamskemu ljudstvu pred meseci na zasedanju Mednarodnega komiteja solidarnosti z bojem vietnamskega ljudstva, med drugim prisotnim lahko sporočila, da ste vi, delavke in delavci, v Saturnusu brezplačno izdelali pločevinasto embalažo za poslano hrano kot pomoč. Povedala sem tudi, da je vaš delovni kolektiv nosilec predvojnih revolucionarnih tradicij, ki so

zlasti med NOB in tudi v povojni izgradnji prišle do izraza. To, da se je Saturnus, v katerem je zaposlenih dve tretjini žena, prvi pri nas odločil za to humano akcijo pomoči, dokazuje, posebno simboliko: solidarnost naših mater in žena s trpečimi ženami in otroki v Vietnamu.

Zastopnici DR Vietnamu in južnovietnamske osvobodilne fronte sta mi takrat s solzami v očeh izrazili svojo zahtevo in izročili umetniško sliko vietnamske partizanke s prošnjo, naj jo pomesem vašemu delovnemu kolektivu. Nanjo so napisale posebno posvetilo za vas,« je dejala tov. Mara Rupena na tej skromni slovesnosti v Zalogu. Prisostvovala sta tudi predsednik slovenskega koordinacijskega odbora za pomoč žrtvam imperializma

Franc Leskovšek-Luka in član predsedstva ZZB NOV Slovenije Stane Runko. To variš Leskovšek je v kratkem govoru prisotnim orisal herojski boj vietnamskega ljudstva v teh dolgih letih vojne in ostro obsodil ameriško zavlačenje pogajanj v Parizu.

Sliko je sprejel in se v imenu kolektiva zahvalil predsednik sindikata tov. Miloš Mikolič, nato pa prebral protestno resolucijo ameriški delegaciji in pozdravno brzojavko z izrazi občudovanja in spoštovanja za herojstvo in neenakem boju delegaciji DR Vietnamu (Paris, 8. Avenue Du General Lederc, 94. Choisy — Le Roi). Zahvalno pismo vietnamskima predstavnicama pa smo poslali neposredno.

Slika je teden dni visela v jedilnici obrata Zalog, sedaj pa je nameščena v konferenčni sobi, kjer je varno shranjena in obenem na ogled gostom kot ponos kolektiva na sklenjeno vez z vietnamskimi borkami in borci.

ODLOMKI IZ GOVORA TOVARIŠA TITA NA 6. KONGRESU ZSJ

Zakaj trpi samo delavec?

Eden izmed razlogov, ki povzročajo nezadovoljstvo, je tudi velik razpon v plačah. V mnogih tovarnah je imela recimo administracija stalne plače ne glede na to, ali tovarna posluje rentabilno ali ne. Če je neren-

tabilna, trpi samo delavec, ker dobiva manj, dobi 80 ali 70 odstotkov od svoje plače. Potemtakem je odgovoren za rentabilnost ali nerentabilnost samo delavski razred, samo proizvajalci. Zelel bi, da se tudi administracija vključi v to.

Pa so se ušтели...

Vzemimo nadalje neupravičeno bogatenje. Tovariši

in tovarišice, tega je v naši državi toliko, da se človek kratko malo vpraša: mar smo se zato borili vse življenje, da morajo eni stiskati z denarjem, da bi se mogli preživeti, medtem ko si drugi na razne nepošteno načine kopičijo sredstva, kupujejo hiše, nekateri so celo nameravali graditi tovarno. Pa so se ušтели.

O honorarnem delu

Prepovedati moramo tudi honorarno delo. Poslušajte, tovariši in tovarišice, to se je tako razširilo pri nas, da so ljudje, ki imajo zagotovljena delovna mesta, niso slabo plačani, vendar delajo honorarno in zaslužijo honorarno več kot na svojem delovnem mestu.

Vendar takšni ljudje na svojem delovnem mestu ne delajo toliko, kolikor bi lahko, če ne bi honorarno delali. Bolje je, da se jim povečajo plače, kot pa to da odvzamejo delo drugim. Tisoči in tisoči naših mladih intelektualcev, ki so končali šolanje, se lahko zaposli na ta način.

Naši rezultati

Za nami je prvo polletje in običaj je, da ob takšnih trenutkih naredimo pregled našega dela, naših rezultatov in naših slabosti ter na podlagi tega naredimo zaključke, kako moramo poslovati v bodoče, da si bomo rezali večji in boljši kos kruha kot do sedaj. Morda bo res ta članek vseboval gledanja in razlago posameznih poslovnih dogodkov v prvem polletju s stališča komercialne službe oziroma tako »kakor prija komercialni službi, da pretekla dogajanja prikaže«, vsekakor pa bo njegov osnovni motiv boljše delo nas vseh v bodoče. Vsi smo pač samo ljudje in zato vsaka razlaga ali poročilo vsebuje tudi nekaj subjektivnega pa morda celo nekaj olepševanja. Mar je od nas kdo drugačen in se lahko pohvali, da je povsem objektivni in da nikdar noče morda celo nehoti olepšati svojega dela? Zato se v naprej opravičujem, kolikor subjektivni elementi ne bodo odpadli, skušal pa bom biti čim bolj objektivni, kar mi bo še predvsem omogočilo dejstvo, da bo pričujoči članek povzetek poslovnega poročila komercialnega sektorja za prvo polletje, kot rezultat skupnih stališč vseh referatov komercialne službe.

Kljub zelo zaostrenim pogojem pri prodaji v pogledu kakovosti, količine, dobavnih rokov in prodajnih cen ter ob relativno zmanjšanem povpraševanju po kovinski embalaži, je prodaja v prvem polletju potekala še vedno zadovoljivo, tako da bi ji lahko dali oceno »dobro«. V nadaljevanju bodo vsi rezultati navedeni le v indeksih, torej tako da nam bodo neki rezultati v določenem preteklem obdobju predstavljali 100, dosežene v letošnjem letu pa bomo primerjali z njimi, tako da bodo takrat, kadar so boljši, prikazani s številko nad 100 oziroma pod 100, kadar so slabši. Takšna poenostavitev je potrebna zaradi zunanjih faktorjev je pa tudi za preglednost bolj enostavna. Da bi nam bili rezultati prodaje bolj razumljivi bomo za primerjavo uporabili leto 1967 in nato leto 1966 vedno seveda samo podatke prvega polletja. Primerjava fakturirane realizacije v posameznih letih nam daje za celotno podjetje naslednjo sliko:

Vrsta prodaje	Indeks 1968:1967		Indeks 1968:1966	
	1968:1967	1968:1966	1968:1967	1968:1966
Avtoelektrika	125,2	140,0		
Konzervne doze	99,7	140,7		
Ostala embalaža	81,0	74,3		
od tega:				
široka potrošnja	81,5	25,1		
ostala embalaža	89,9	98,2		
pokrovi	70,5	101,8		
ploščice	53,1	48,1		
Izvoz	76,1	53,5		
SKUPAJ podjetje	98,5	108,3		

Leto —	Indeks
prvo polletje	1965 = 100
1965	100,0
1966	85,0
1967	95,1
1968	119,0

Podatki kažejo, da smo pri prodaji izdelkov obrata tehničnih predmetov pravzaprav šele v letošnjem letu dosegli oziroma presegle višino prodaje, kot je bila pred gospodarsko reformo. Na takšno gibanje prodaje so vsekakor vplivali v posameznih letih uvozni režimi, saj velja za te artikule v letošnjem letu približno enak uvozni režim, kot je bil pred gospodarsko reformo, med tem časom pa je bil uvoz teh izdelkov popolnoma sproščen in so zunanji dobavitelji prosto osvajali naše tržišče pod vsakim pogojem in po vsakih cenah. Zato porast 19% napram letu 1965 dejansko odraža v glavnem le normalen porast potreb po teh izdelkih v tem obdobju, morda je celo prodaja nekoliko pod tem povečanjem potreb, saj avtomobilizem pri nas raste hitreje kot 5% letno.

Prodaja za industrijo je po pogodbah potekala dokaj normalno in ni bilo večjih urgenc. Znatno pa je porasla prodaja trgovini, saj znaša delež trgovine v skupni prodaji kar 50,9%. Seveda pa je tako povečana prodaja trgovini s tem, da se trgovina veže pogodbeno samo na skupno vrednost odzema, otežkočala redno dobavo trgovini, tako da smo bili v dobavah dokaj nesolidni. Industrija kot trgovina si v današnjih časih ne delata večjih zalog, zato naročata le tiste količine, ki jih trenutno potrebujejo. Poleg tega pa ni pričakovati, da bi se trgovina s pogodbami tudi kakorkoli bolj zavezala za odzvezem po specifikacijah, saj se še celo na znesek odzema zelo nerada veže kljub večjim ugodnostim pri rabatih, ki jih ima v teh primerih. Tak način prodaje zato nujno zahteva, da si bomo morali napraviti zaloge popolnega asortimenta mi, ker bomo edino tako lahko zadovoljili potrebe tržišča in povečali tovrstno prodajo predvsem trgovini, kar je za našo poslovno uspešnost še kako odločujoče.

Kljub omejenemu uvozu teh izdelkov, pa se še vedno pojavlja znaten uvoz predvsem na področjih, kjer imajo gospodarske organizacije znatna lastna devizna sredstva. Razumljivo je, da uvoz z izredno nizkimi cenami tudi vpliva na našo prodajo, naša nepravčasna dobava pa povzroča vedno nove želje po uvozu. Zaradi tega bo nujno, da dokončno prekinemo s staro miselnostjo in se vsi sprijaznimo z dejstvom, da proizvodnja dela za tržišče in da je njena prvenstvena naloga zadovoljitev trga, prida bi se prodaja v prvem

Posebnost nove linije v Zalogu je magnetni trak, na katerega se konzerve »prilepijo«. Pri traku je Titan Vera.

tem pa po možnosti dosega ti čimvečji poslovni rezultat.

Glede na sedanje stanje smatramo, da naši prodajni pogoji odgovarjajo in da jih ni treba spreminjati, razen dopolniti s stimulacijo za enkratno naročilo, kar pa bi prišlo v poštev v letu 1969. Zato bo moralo tehnično vodstvo obrata pripraviti potrebne materiale, ki bodo omogočali določitev elementov stimulacije na takšne osnove, ki bodo potem dejansko imele za rezultat znižanje proizvodnih stroškov.

Prodaja konzervnih doz je v prvem polletju potekala glede na v bistvu nepovečane zmogljivosti obrata Zaloga — tiskarna zadovoljivo, vendar pa ne moremo biti zadovoljni s potekom dobav. Primerjava fakturirane realizacije oziroma prodaje v odnosu na prejšnja leta nam pokaže naslednje:

mesec prodaje	Indeks 1968:1967	Indeks 1968:1966
januar	157,9	129,1
februar	110,1	183,6
marec	50,6	97,7
april	73,0	98,4
maj	133,6	200,0
junij	120,1	142,4
SKUPAJ	99,7	140,7

Iz navedenih podatkov je razvidno, da je bilo prvo polletje letošnjega leta enako lanskemu letu oziroma za 0,3% slabše po neto vrednosti prodaje. Če upoštevamo dejstvo, da je v obratu Zaloga od skupnih možnih proizvodnih ur v prvem polletju bilo koriščeeno le 74,8% oziroma da ni bilo izkoriščeeno 25,2% ur, od tega pa zaradi pomanjkanja naročil le 4,4%, potem lahko trdimo, da bi se prodaja v prvem

polletju, če bi odpravili vsaj polovico neizkoriščenih ur povečala tudi za 15%, saj so naročila bila in smo z njimi kasnili ali pa smo jih morali odklanjati. Ta izpad proizvodnje pa se ne odraža samo v manjšem prometu, marveč v večini primerov v zamudi dobavnih rokov, odklanjanju naročil, kar bo po vsej verjetnosti imelo dalekosežne posledice, kot pa je samo izračun izpada proizvodnje. Zaradi zamujenih dobavnih rokov smo mnogokrat reševali situacijo v izogib še večjim stroškom, s kamionskimi prevozi, ti pa so 100% dražji od železniških ter so tako močno zviševali naše proizvodne stroške, kar ima svoj odraz v zmanjšanem dohodku podjetja. Prav zaradi teh momentov v drugo polletje stopamo najmanj z zaostankom polovico mesečne proizvodnje na vseh linijah.

Prodaja konzervnih doz se je v prvem polletju vršila v glavnem na podlagi splošnih pogodb in le v parih primerih so bila realizirana takozvana enkratna naročila. Na vso prodajo po pogodbah smo v računih priznavali rabat določen po skali z ozirom na vrednost sklenjene pogodbe. Poprečni rabat je bil za 100% večji glede na promet kot isti rabat v lanskem letu, dočim je bil rabat na količino enak lanskemu letu. Ker je realizacija izražena v neto cenah, povečani rabati v letu 1968 pa vplivajo tudi na nižjo vrednost prodaje. Količinska prodaja je bila letos v prvem polletju znatno večja od lanske, vendar pa se je bistveno spremenil asortiment, kar prav tako vpliva na znižanje prometa.

V prvem polletju tega leta smo dosegli rekordno število reklamacij na račun kvalitete (nadalj. na 3. str.)

Spretno roke dijakinj, ki so zaposlene čez počitnice prav pridejo pri novi liniji, kjer je z zavijanjem dovolj dela.

Konferenca ZK SATURNUSA

V petek, 5. julija je bila v dvorani Titovega doma v Pokopališki ulici letna konferenca Zveze komunistov Saturnusa. Na konferenci je bilo kljub poznemu letnemu datumu in dopustom prisotnih 67 članov ZK od skupno 108, kolikor jih šteje organizacija. Poleg osnovnega namena — ocene enoletnega dela in začetanja smernic za naprej — je bila konferenca še posebno pomembna zaradi sprejetja novih 9 članov v ZK.

V poročilih in razpravah so komunisti obravnavali v prvi vrsti vprašanja dosedanjega dela sekretariata in oddelkov ZK, o oblikah dela, povezovanju ZK z drugimi organizacijami, razvijanju samoupravljanja, reformnim problemom, integracijskih procesih in ostalih dogajanjih znotraj podjetja in v družbi.

»Sprejem 9 novih članov v ZK, 9 novih članov, pripravljenih izgrajevati partijo in družbo je za našo organizacijo ZK pomemben dogodek. Pomemben še posebno zato, ker že vrsto let nismo sprejeli nobenega člana in se to v organizaciji močno občuti. Spoznali smo resnico, da je ZK organizem, ki ga moramo nenehno pomlajevati z novimi kadri, če hočemo, da ostaja vitalen in kos nalogam, ki se pred njega nenehno postavljajo. Potrebni so nam kadri, ki bodo polni volje za delo, za bojevanje z napakami in nasprotniki, ki še vedno prežijo na slabosti samoupravnega sistema in tudi ZK. Tega se je zavedala tudi mladinska organizacija in šla s sodelovanjem sekretariata ZK v široko akcijo in sama predlagala 10 mladincev in mladink, ki bi po njihovi oceni bili primerni za članstvo v ZK.

V začetku smo imeli težave, ker so nam rekli: »Hvala lepa za tako partijo, ko govorite nekaj, delate pa drugo« in podobno. Zavedali smo se, da moramo partijo očistiti slabosti, ki nam kvajajo ugled in jo storiti privlačno za mladino, potem šele lahko pričakujemo novih kadrov. Toda povedali smo jim, da nismo dovolj močni, da bi sami partijo storili tako, kot jo želijo oni, in da to lahko izvedemo le z njihovo pomočjo, z njihovim sodelovanjem. Povedali smo jim, da če z družbo in s svetom niso zadovoljni se morajo s preurejanjem sami spoprijeti, sicer bo nekdo vedno delal drugače kot to oni želijo. Razumeli so nas in izrazili pripravljenost za delo v ZK. Izrazili so željo, da bi v začetku imeli svoj aktiv, kjer bi si pridobili potrebno prakso in teorijo in se tako lažje — samostojneje vključevali v delo organizacije.

Ce bomo do teh novih članov skrbni, bomo pridobili dobre, zavzete in sposobne komuniste in če bomo partijo očistili vseh negativnih stvari, bo tekoče vstopanje novih kadrov v naše vrste vsakodnevno pojav!«, je zaključil z uvodnim nagovorom v začetku konference pred sprejemom novih članov v ZK, sekretar Slavko Gerlica.

V organizacijo so bili sprejeti: RESNIK Srečo, SALKIČ Mustafa, SKRLJ Vili, GRAD Viktor, ANŽUR Bojan, FUMIĆ Anica, MARTINČIĆ Edvard, ROZMAN Gorazd in SMEJC Jože.

Po sprejemu je sekretar ZK Saturnusa tov. Slavko

meznih vprašanj bolj kretno z večjo poglobljenostjo. Tako smo obravnavali reelekcijo, kadrovske politiko podjetja, volitve v samoupravne organe, sprejemanje v ZK in še vrsto drugih konkretnih vprašanj, kjer smo v večini primerov svoj cilj, ki smo si ga pred tem zadali, dosegli, vendar z velikimi napor. Ker smo ugotavljali, da je naša organizacija dela slaba, da je odgovornost le pri neposrednem proizvajalcu, da če hočemo do odgovornosti, moramo najprej vedeti kaj kdo dela, za katero delo dobiva osebni dohodek. Zahtevali smo opis delovnih mest in analitično oceno, da čim bolj približamo nagrajevanje po delu in uspehu. Zahtevali smo načrtno spreminjanje kadrovske strukture, razpise za delovna mesta, kadrovske komisije pri DSP in koncept kadrovske politike. Dokazovali smo nujnost, da gremo v načrtno racionalizacijo proizvodnje, v zmanjšanje stroškov na vseh področjih in tudi pri neproduktivnih kadrih, da honorarno zaposlene in upokojence zamenjajo

pa naj zavzeteje z večjo odgovornostjo in razumevanjem do političnega dela pomaga uredničevati sklepe družbenopolitičnih organizacij. To izkušnjo predlaga novemu sekretariatu, da jo pri svojem delu upošteva.

Kljub razprtijam pa je zaupanje v naše delo pri članih kolektiva rastle, tako tudi pri članih mladinske organizacije. Prebito je bilo nezaupanje v delo partije, v njeno sposobnost, aktivnost in akcijsko učinkovitost in tako smo dobili tudi prve člane, ki so izrazili pripravljenost, da se borijo v naših vrstah, kar je za organizacijo vsekakor uspeh.

STALIŠČA KOMUNISTOV DO NEKATERIH PROBLEMOV IN NJIHOVE NALOGE

Osnovno izhodišče, na katerem je potrebno vztrajati v pogledu orientacije za razreševanje problemov v SATURNUSU, je okvir ukrepov in politike družbene in gospodarske reforme ter njenem najbolj doslednem in brezkompromisnem izvaja-

nih organizacij ter tak razvoj samoupravljanja oziroma samoupravnih odnosov, ki omogočajo delavcem smotrno reševanje vseh navedenih problemov. Komunisti smo dolžni o njih izoblikovati ustrezna stališča v cilju enotnosti akcije in najširšega angažiranja vseh sil, ki težijo k njihovemu pozitivnemu razreševanju.

REORGANIZACIJA ZK IN MI

Razvoj samoupravljanja je sprožil globoko demokratično preobrazbo vsega političnega življenja, temu primerno pa se je morala spremeniti vloga družbenopolitičnih organizacij, predvsem ZK, ki je v okoliščinah, ko je bil državni organ glavni instrument spreminjanja družbenih odnosov in ko je bilo politično odločanje nujno osredotočeno na vrhovih hierarhično izoblikovane strukture oblasti, uveljavljala vodilno družbenopolitično vlogo, tako da je koncentrirala svoje sile na upravljanje države. Z uveljavljanjem samoupravnih odnosov se mora spremeniti

SPREJEMANJE V ZK — Sekretar ZK Slavko Gerlica med nagovorom. Kandidati: Fumić Anica, Salkič Mustafa, Anžur Bojan, Grad Viktor, Skerlj Vili

kadri, ki so brez zaposlitve itd. Zaradi tega smo bili deležni hudega obsojanja, da smo nergači, nestrpneži, da smo frakcija, da sektašimo itd. Postali so taki nevzdržni odnosi, da je prišlo do odstopa sekretarja oddelka in sekretarja organizacije. Ker smo hoteli ta nesoglasja rešiti še pred konferenco, se je ta zavlekla do julija.

Ko sta sekretariat in vodstvo podjetja na političnem aktivu analizirala delo sekretariata, sta skupno ugotovila, da delo organizacije ne more napredovati pod takimi pogoji. Zato je potrebno, da sekretariat v bodoče uporablja drugačne oblike dela. Predvsem naj bo: tesnejše povezan s samoupravnimi organi, vodstvom podjetja, sindikatom in mladinsko organizacijo. Z večjo strpnostjo do problemov, načrtnostjo in ustvarjanjem dobrega delovnega in političnega vzdušja v kolektivu. Vodstvo podjet-

nju. Takšno izhodišče terja od komunistov jasna stališča o vseh temeljnih problemih in jasno politiko, na vseh področjih, ki so vezana na ustvaritev reformnih ciljev. V izvajanju ciljev reforme vidijo naši ljudje temeljni pogoj za napredek in razvoj, za ustvarjanje boljših življenjskih razmer in za bogatejšo življenje v najširšem pomenu besede. Zato moramo biti nosilci vseh aktivnosti, ki zagotavljajo tak razvoj.

Najvažnejše naloge komunistov in organizacije ZK pri uredičevanju ciljev družbene in gospodarske reforme na področju razvoja SATURNUSA zadevajo področje gospodarjenja, razvoj in modernizacijo proizvodnje, kadrovske politiko in zboljšanje kvalifikacijske strukture, organizacijo proizvodnje in sistematizacijo delovnih mest, nagrajevanje in delitev dohodka, delo družbenopolitič-

tudi način uveljavljanja vodilne vloge ZK. ZK ni od zunaj vsiljeni razsodnik, ali osamosvojena politična sila, marveč je notranja ustvarjalna in kritična sila sistema samoupravljanja, ki bistveno prispeva, da ta sistem učinkovito služi interesom socialističnega družbenega razvoja, zato mora biti v središču samoupravnega dogajanja, kot dejavnik v notranjem življenju in funkcioniranju samoupravnih odnosov in demokratičnih institucij. To se uresničuje z neposrednim delovanjem komunistov.

Vodilno vlogo v razvoju samoupravljanja uveljavlja ZK predvsem s svojimi pobudami in zavzemanjem družbenoekonomskega in političnega sistema na liniji krepitve položaja in samoupravljalne vloge združenih proizvajalcev kot odgovornih subjektov, razširjene družbene reprodukcije z javnim iz-

(nadalj. na 6. str.)

(nadalj. s 5. str.)

ražanjem političnih stališč o poteh za odpravo družbenih protislovij in problemov, ki zadevajo življenjske interese delavnih ljudi in njihovih združenj.

Z razvijanjem konkretne družbene akcije komunistov za socialistični značaj samoupravnih sklepov in za čim naprednejše rešitve v skladu z načeli politike in idejnimi gledišči ZK.

Z odkritim in doslednim bojem proti birokratizmu na vseh področjih družbenega življenja, proti vsem oblikam prilasčanja delovnega človeka in kršitvam njegovih življenjskih interesov, proti vsem poizkusom in težnjam, da se delo organov samoupravljanja formalizira in podredi pritisku ozkih skupin.

Z reorganizacijo smo mi ostali pri istih organizacijskih oblikah, le da smo se aktivneje vključili v delo na terenu. Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da se je pri nas začel predvsem drugi del reorganizacije — t. j. idejna preobrazba in zboljšanje strukture članstva — ustvarilo se je jedro zavzetih borcev, ki ne dovolijo, da bi bila ZK komurkoli v posesti; to jedro moramo z dobrim doslednim delom venomer povečevati. Vsem tistim večnim sopotnikom v ZK, ki merijo aktivnost organizacije in sebe po številu sestankov, bo treba dopovedati, da ZK ni organizacija števil, ne mrtvakov, temveč živih — stalno gibajočih ljudi, ki vedno iščejo nekaj boljšega — naprednejšega. ZK združuje ljudi po tistem, kar nosijo v sebi in ne na sebi. Nekaterim tovarišem v naši tovarni moramo povedati, da za članstvo danes ni dovolj dolgoletni staž in službeni položaj; odstraniti bomo morali vse, ki v organizaciji trosijo malodušje in demagoške parole o delovnem ljudstvu, delajo pa povsem drugače.

Le na tak način bo ZK avantgarda in le tako bo imela v množicah trdno zaupanje in bo njen član biti ponos.

Predlagam, da za naše nadaljnje delo, ki naj bi bilo boljše, izvolimo poleg sekretariata še 2 komisiji, ki bi delali vsaka na svojem področju.

Osnovni nosilec kreativne politike bi naj bila konferenca ZK, ki bo sprejemala dolgoročni program dela. Funkcijo izvršnega organa, organizatorja in koordinatorja konference nosi kot do sedaj izvoljeni organ konference — sekretariat pod vodstvom sekretarja. V sklopu sekretariata bi bili dve komisiji, ki bi delovali kreativno v oblikovanju stališč in bili v neposredno pomoč sekretariatu.

Komisiji naj bi bili:

- komisija za kadrovanje v ZK in delo z mladino
- ideološka komisija

Komisiji bi izvolil sekretariat na svoji prvi seji, takrat bi sekretariat izvolil tudi mentorja za aktivne mladih.

Celotna organizacija naj bi bila še naprej razdeljena na

tri oddelke, posluževati pa se bomo morali raznih sestankov s skupinami komunistov posameznih DE.

Komisiji sta potrebni zato, ker je področje dela preširoko, da bi ga učinkovito obvladal sam sekretariat. Sami moramo ugotavljati slabosti in jih tudi odpravljati — nenehno moramo iskati novih oblik dela, zato so za posamezna področja potrebne komisije, ki bi bile v pomoč sekretariatu. Na primer z mladino je potrebno nenehno sodelovati, delati, organizirati, prav tako kadrovanje v ZK, to je nenehno delo in sekretariat vsega tega dela ne more dovolj učinkovito opravljati.

RAZPRAVA

Po referatu sekretarja se je razvila široka diskusija v kateri so se člani ZK dotaknili posameznih delov referata ali tudi celote. Šlo je za oceno dela sekretariata in celotne organizacije. Mnenja so bila različna, vendar so prevladovala tista, ki so delo sekretariata in organizacije ocenjevala kot pozitivno. Diskusija je dokazala, da smo vsi za iste cilje, le načinov kako jih uresničiti je več in zato tudi nasprotja — konfrontacija med komunisti. Doseči moramo čim večjo enotnost in tako združiti moči, ki jih sedaj drobimo,

Sekretar ZK Saturnusa med čitanjem referata in člani delovnega predsedstva: Drnovšek Vlado, Gostinčar inž. Marjan, Demšar Malči

da bomo lahko v kolektivu odstranjevali nevednosti, ki ovirajo večje proizvodne in poslovne ter višje samoupravne odnose, da bomo lahko združeni nastopali proti raznim birokratskim pritiskom od zunaj, ki v določenih primerih povzročajo

veliko gospodarsko škodo (Po samezne diskusije bomo opisali v naslednji številki).

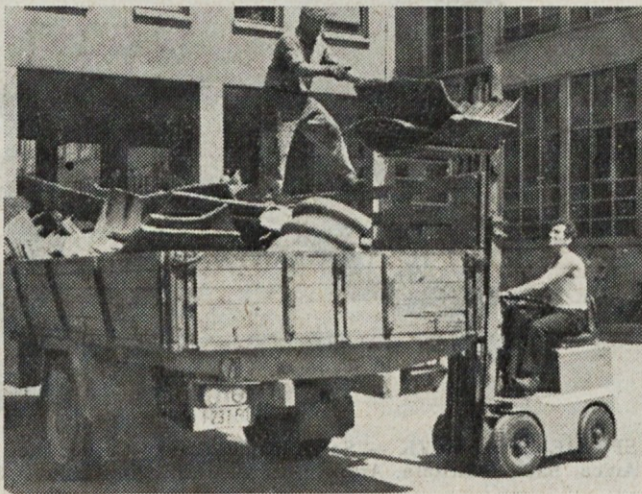
V NOV SEKRETARIAT SO IZVOLJENI:

Gogala inž. Zvone, Gostinčar inž. Marjan, Tisovski Janko, Alič Janez, Osterman

Franc, Prošek Franc, Prinčič Ksenija, Demšar Janez, Gerlica Slavko.

Za sekretarja ZK Saturnusa je ponovno izvoljen tov. Slavko Gerlica.

Vsem članom sekretariata ob izvolitvi iskreno čestitam! SG

Zida se od »spodaj gor«, podira pa od »zgoraj dol« — tako je bilo tudi z našim — ponosom in statistom na prvomajskih čestitkah v prvih petletkah — dimnikom, ki ne bo več sipal saj po Mostah.

Tovarišem in tovarišici, ki so se odločili da z članstvom v Zvezi komunistov z vso svojo spodbudnostjo in močjo pripomorejo k hitrejši graditvi socializma — ČESTITAMO

sindikata, ZM, ZK, in organi samoupravljanja

Dimnika ni več

Z izgradnjo TOPLARNE v Mostah in naši odločitvi da se nanjo priključimo, je našim kotlom in tudi dimniku odzvonilo.

V pogodbi, sklenjeni s Toplarno, smo si zagotovili zadostno količino pare za ogrevanje in tehnologijo. Parni cevovod od Toplarne do nas prenese pretok 8 t pare na uro, kar je za naše potrebe dovolj.

Pred priključkom na Toplarno smo sami »kurili« za paro samo pozimi — za ogrevanje, za tehnologijo pa smo dobivali paro od kemične.

Lansko leto v jeseni, ko je začela Toplarna redno obratovati, smo ugotovili, da imamo njene pare dovolj, zato smo opustili kurjenje v lastnih kotlih in začeli razmišljati kaj sedaj z našo kotlarno. Odločili smo se, da kotlar čez zimo še ostane za vsak slučaj, če bi odpovedala Toplarna — istočasno pa smo na tem mestu načrtovali nov remontni obrat, ki je nujno

potrben za razvoj remontnih-servisnih služb.

Po programu gradbenih del, ki ga je sprejel DSP 27. decembra 1967, je predvidena izgradnja novega obrata v vrednosti 709,75 N-din v letu 1970, podiranje pa že leta 1969.

Zaradi nemogočih razmer v remontni delavnici, smo se odločili, da bomo mesto, kjer bi kotlarno takoj vsaj provizorično uredili za razstavljanje, čiščenje in nastavljanje strojev. Zato smo morali že sedaj odstraniti kotle, ki bi jih radi prodali, pa jih nismo mogli drugam kot na odpad za staro železo. Tako tudi dimnik, ki smo ga dali porušiti privatnemu obrtniku za 6.800 N din. S tem je končan prvi del priprav za ureditev, drugi del — ureditev notranjega prostora — pa bo konec avgusta letos.

Janez Deisinger

V VESELEM RAZPOLOŽENJU — Danilović Živojin, Staić Dimitrij, Hromc Franc, Draškič Slavko, Belina Milena, Kovač Darinka, Zakrajšek Feliks

Borci in borke Saturnusa so praznovali

Okoli 40 borcev, bivših in sedanjih članov našega delovnega kolektiva, je 19. julija proslavilo dan borca. Za kraj proslavljanja so si — kot lansko leto — zopet izbrali opuščeno nekdanjo gostilno »Pri Lenki« v ozki dolinici med gozdnatimi hribi na desni strani Save in nekaj deset metrov stran od proge Ljubljana—Zidani most blizu Gostince.

Tako kot lansko leto jih je dež tudi letos kmalu zmotil pri kramljanju za dolgo mizo sredi vrta in jih pregnal v notranje prostore. So se pa zato v nekdanjem gostišču še bolj stisnili okrog miz v ne preveč veliki sobi.

Vreme jih od proslavljanja ni moglo odvrniti, vse je teklo tako kot je treba, ugasnilo pa ni tako kot lani. Včasih med vojno se ni dalo takole proslavljati, povsod je prežala le nevarnost in smrt. Sedaj, sedaj je drugače, sedaj je povsod veselje, smeh, kot da bi proslavljal vsak dan. Vendar prav je, da se vsaj enkrat v letu zberejo tisti, ki so bili pripravljene tudi za ceno svojega življenja ustvarjati tako družbo, kjer je mogoč smeh in veselje vsak dan.

Borce je pozdravil predsednik sindikalne podružnice tov. Mikolič Miloš in jim zaželel prijetno proslavljanje in dal besedo sekretarju ZK Saturnusa tov. Gerlici, ki je borce nagovoril z naslednjimi besedami:

Tovarišice, tovariši borci!
4. julija 1941 je CK KPJ pozval vse napredne sile v

naši deželi k oboroženi vstaji proti okupatorjem. Slovenski narod se je temu odzval in 22. julija istega leta pričel z vstajo. To sta dva pomembna praznika in mejnika v zgodovini graditve naše socialistične Jugoslavije.

Danes ste se zbrali borci člani našega kolektiva, da skupaj s spominom na te velike zgodovinske dni proslavljam. In tako je prav! Taka srečanja bivših borcev in aktivistov NOB so manifestacija velikih pridobitev naše socialistične revolucije, ki se jih ne sme nikoli pozabiti!

Danes v naši družbi ni vse tako kot ste si med bojevanjem predstavljali, toda izgradili smo mnogo. Postali smo v svetu ugledna država, ki si s samoupravnim sistemom neustavljivo gradi socializem. Postali smo močna država in predvsem družba zavestnih ustvarjalcev, ki se zaveda, da je razvoj le v nenehnem bojevanju s slabostmi, z deformacijami, katerim smo priča tudi v sedanjem času.

Čprav danes vam nekaterim od prestanih naporov že

primanjkuje moči, vas prosimo, da ostanete še naprej zvesti čuvarji vsega, kar se je z bojem izbojevalo in zanj prelivalo kri in vsega, kar se je do danes zgradilo.

Ostanite nam mlajšim učitelji in pomagajte, da se bodo svetle tradicije vašega boja prenašale na mlajše rodove in da bomo skupno še močnejše kot do sedaj vzgajali mladino v duhu socialističnega patriotizma.

V imenu ZK naše tovarne vam k dvema praznikoma iskreno čestitamo. Želimo vam prijetno tovariško počutje in vam kličemo partizanski ZDRAVO!

Po teh besedah je tovariš Mikolič razdelil borcem kot skromen spomin knjigo »Bomba za Heydricha«.

V imenu borcev se je zahvalil za pozdravne besede in darilo tov. Deisinger in izrazil željo, da bi se tradicije borcev ohranjale in prenašale iz roda v rod kot pomembno dejstvo v poglobljanju jugoslovanskega-socialističnega patriotizma.

Po tem uvodu se je proslavljanje odvijalo tako, da so se borci najprej z vsemi vrstami ritmov ogreli, pognali kri, se »uglasili« in nato družno zapeli »Hej tovariši...«, »Kosec koso brus...« in še in še. Prav vsi se le niso mogli razvneti, niti z veselimi melodijami in simpatičnimi dekleti, ki so skrbela, da mize niso bile

prazne, niti v mogočno zapetih partizanskih pesmih in ne z vinom. Morda je ravno vino tisto, ki močnejše prikljče spomine v glavo in človeka iztrgajo iz vsakdanjosti — morda? Človek, ki veliko doživi je pozneje dostikrat suženj tem doživetjem in ravno takrat, ko bi moral najbolj bučno proslavljati s svojimi tovariši, ga spomini potegnejo v sebe, tako da ne more in ne more.

Tako ali drugače! Borci so praznovali in mi, ki smo bili

povabljeni kot predstavniki družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov v podjetju, smo praznovali z njimi. Vsak po svoje izraža srečo, zadovoljstvo in vsa druga občutja. Razumeli smo se in se nadvse dobro počutili, saj enkrat na leto talk skupni večer borci NOB zaslužijo — borci, ki so NOB zapisali v svetovno zgodovino osvobajanja narodov in ustvarjanje novega družbenega reda — SOCIALIZEM. Slavko Gerlica

*****

Odlomki iz govora tovariša Tita

Važna so dejanja, ne besede!

Ce gre že za enotnost vodilnih ljudi, lahko rečem, da smo, ko smo pripravljali smernice, bili enotni. Vendar pa bo ta enotnost ostala verbalna, če se ne spremeni v akcijo, če vsak, ki se s smernicami strinja, ne bo krenil na delo in dal vse od sebe. Tisti, ki ne bi pri tem delali, ki bi ostali pasivni ali godrnjali, mislim, da nimajo

mesta niti v forumih, pa niti v vrstah ZK.

Zdaj je stvar v tem, da se na temeljih smernic zberejo in mobilizirajo vse napredne sile, da bi uresničili ta program. Pri tem ne bomo nikomur dovolili, da se bo strinjal samo z besedami. Mora se strinjati tudi pri delu, če pa to ne bo hotel, kot sem še dejal, ne bo imel mesta v naših vrstah.

Naši prostovoljni gasilci so uspešno nastopili v Leobnu - Avstrija

Po treh letošnjih uspehih doma, o katerih smo že poročali v Glasu Saturnusa, je naša prostovoljna gasilska četa dosegla ponoven uspeh v Avstriji dne 13. in 14. julija, ko je nastopila v Leobnu ob proslavi 100-letnice tamkajšnje gasilske organizacije. Slovenska gasilska zveza, ki je organizirala udeležbo naših gasilskih društev na tej proslavi, združeni seveda s tekmovanjem, je med devetimi povabljenimi društvi izbrala tudi naše društvo. Koncem meseca maja t.l. smo torej prejeli od Slovenske gasilske zveze povabilo, da se prijavimo k tekmovanju v Leobnu. Prijavo smo oddali s prepričanjem, da se glede na dosedanje izkušnje lahko pomerimo tudi izven naših meja. Naša gasilska četa ni torej prav nič oklevala in je z veseljem sprejela vabilo.

Po oddani prijavi so se začele gasilske vaje z vsoto resnostjo in to v dveh disciplinah, ki so bile določene za tekmovanje: trodelni napad in štafeta. Obe disciplini sta bili našim gasilcem poznani iz dosedanjih tekmovanj, z izjemo avstrijske variante trodelnega napada. Vendar omenjena varianta našim gasilcem na vajah ni delala težav, čeprav so vadili v času najhujše vročine. Intenzivne vaje pred vsakim tekmovanjem so nujne. Preciznost in ubranost gibov ter hitrost njihove izvedbe je moč doseči samo z vajo. Tega se je zavedala tudi naša gasilska četa in ni popustila v vajah prav do odhoda v Avstrijo. »Če že gremo zastopat slo-

kih zapletljivajev. Skoro opazili nismo, kdaj smo prekorčili mejo. Organizacija je bila v resnici na višku, enako pa morala in solidnost tekmovalcev, ki so se med potjo vzpodbujali k tekmovalnemu nastopu. Ta je namreč bil še isti dan popoldne med 16. in 19. uro na lepo urejenem športnem prostoru v Leobnu. Naša ekipa je bila pozvana prav zgodaj in je nastopila žal med prvimi. Prav takrat je namreč močno deževalo, zato nismo mogli doseči najboljšega časa pri izvedbi trodelnega napada, vendar smo vajo opravili dovršeno in brez vsake kazenske točke. Sledila je štafeta, v kateri pa smo dosegli v resnici odličan uspeh in se

delitev diplom in priznanj. Slovenske ekipe so bile, kot že rečeno, na čelu parade. Parada je vodila do glavnega trga Leobna. Pred magistratno hišo je bila tribuna. Trg, ki je precej večji od našega Trga revolucije, je bil ves zaseden s tekmovalnimi ekipami, ki jih je bilo nad 360. Ekipe so v vrstnem redu in v polni opremi čakale na tekmovalne rezultate. Sledili so pozdravni nagovori, nato pa razdelitev odlikovanj, diplom in nagrad. Nestrpnost smo čakali, kdaj bo poklican Saturnus. Zavedali smo se sicer, da smo tekmovalne naloge dobro opravili, vendar o rezultatih komisij nismo vedeli ničesar. In res, prav kmalu smo bili na vrsti. Saturnus je bil poklican in pred tribuno je stopil deseter tov. Kokalj Dušan. Ob splošnem aplavzu je v naše veliko zadovoljstvo prejel diplomu, vsak od naših gasilcev pa je prejel bronast znak. S tekmovanjem smo v celoti uspeli, prejeli smo bronasto medaljo, ker smo se prijavi za tekmovanje. Razen tega pa nam je župan mesta Niklasdorf Julius Sagowec poklonil častno plaketo z lovrovim vencem v priznanje in spomin na 4. deželno tekmovanje Avstrije v Leobnu.

Bilanca našega prostovoljnega gasilskega društva za I. polletje 1968 je torej zelo uspešna: naša gasilska ekipa si je priborila v tem kratkem

Tekmovalna ekipa s spremljevalci v Avstriji.

času tri domače diplome, eno inozemsko diplomu za bronasto medaljo in še častno plaketo župana mesta Niklasdorf.

O našem povratku prek le-

pe Koroške, o naših popotnih vtisih ter o obisku knežjega prestola na Gosposvetskem polju bomo morda kdaj pozneje napisali nekaj vrstic.

Jože Arh

venske prostovoljne gasilce na tekmovanju v Avstriji, tedaj moramo uspeti» — taka je bila parola naše prostovoljne gasilske čete od vsega začetka, čim smo oddali prijavo za udeležbo.

Končno se je približal čas tekmovanja. Dne 13. julija smo se ob 6. uri odpeljali iz pred tovarne SATURNUS s s posebnim mini-avtobusom SAPA.

S seboj smo povabili še našo dolgoletno sodelavko in tajnico društva tov. Toni Lenčko, dolgoletnega in poštvovalnega gasilca tov. Robič Edija, predsednika sindikalne organizacije, ki ga je zastopala tov. Vera Zajc in predsednika mladinske organizacije tov. Resnika Srečka. Zborna mesto za vse slovenske gasilske ekipe je bilo v Mariboru, kamor smo prispeli v dogovorjenem času. Od tu smo nadaljevali potovanje v koloni, ki so jo vodili mariborski gasilci. Sledili so prostovoljni gasilci iz Mengša, Velenja, Hrastnika, Saturnusa itd. Na cilj smo prispeli pravočasno brez vsa-

plasilaj med prva mesta. Naša devetčlanska ekipa je namreč pretekla 450 metrov dolgo progo brez vsake napake v pičlih 62 sekundah.

Tako je prvi dan tekmovanja potekel uspešno in v splošno zadovoljstvo. Naslednji dan, 14. julija, je bila slovesna parada. Kot goste so slovenske tekmovalne ekipe razporedili na čelu parade. Tudi sicer smo želj izredno pozornost povsod in smo se dejansko počutili kot doma. Prijaznost in vljudnost Avstrijcev nas je presenečala. Kot primer posebne pozornosti naj navedem, da nam je direktor internata Rudarske in fužinarske tehnične šole v Leobnu, kjer smo prenočili, ob slovesu poslal za spomin fotografijo imenovane šole z naslednjim slovenskim besedilom na hrbtni strani: »Prijeteljem iz Jugoslavije v spomin na Rudarsko in fužinarsko tehnično šolo, v kateri so nočili, dipl. ing. Hubert Schöllieb, direktor — 14. julija 1968.«

Ostali smo torej pri paradji, na kateri je bila tudi nekaj

Tudi naši v delovnih brigadah

V letošnjem letu sta iz Ljubljane odšli na mladinske delovne akcije kar dve brigadi. Ena brigada — tako kot nekaj let nazaj — na delovno akcijo »SAVA« v Zagreb, kjer urejajo nasip, da Sava ne bo več poplavljalna in grozila mestu Zagrebu z elementarno nesrečo.

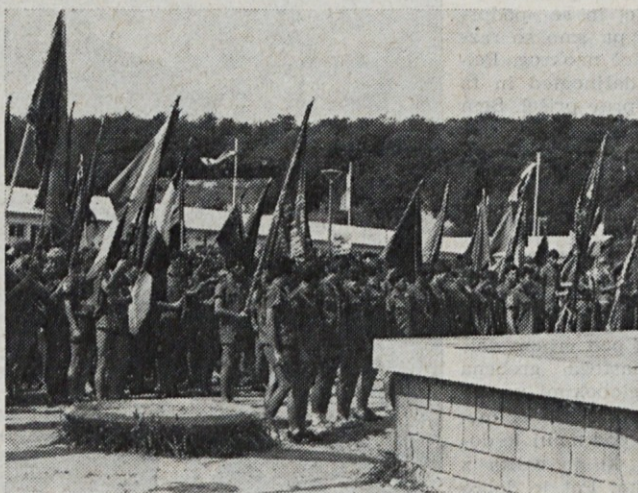
Druga mladinska brigada pa je letos prvič sodelovala

mladih iz delovnih organizacij. Med njimi so bili v sestavu brigade »Ane Zihlerl«, ki je delala v Zagrebu tudi trije mladi iz SATURNUSA: Frbežar Ivan, Jančar Slavko, Zupančič Stefan. Obe brigadi sta bili na delu v mesecu juliju. Posamezni predstavniki mladinskega vodstva iz Ljubljane so večkrat obiskali brigadirje in se zanimali za

drč« v Beogradu, kjer smo prisostvovali proglasitvi rezultatov prve dekadne (slika). Ljubljanski mladinci so preslegli notno v taki višini, da so bili proglašeni za udarno brigado. Brigadirji so bili z življenjem v naselju zadovoljni, težave pa so imeli z organiziranjem dela, saj so bili neizkušeni in so rabili dokaj časa, da so spoznali vse potrebno. Nekatero brigado so bile že pred prihodom sedem dni ali več skupaj in poskusno delali kje v domačem kraju. Drugi pa so imeli s seboj izkušene brigadirje in strokovnjake. Vse to je naši brigadi manjkalo in zato je doseženi rezultat toliko bolj dragocen.

Bolj podrobno o brigadirskem življenju pa vam bo v prihodnji številki opisal eden od brigadirjev.

Miloš Miškolič

v izgradnji in ureditvi Novega Beograda. V obeh brigadah je bilo 200 mladincev in mladink iz ljubljanskih šol I. stopnje ter tudi nekaj

njihovo delo, življenje in probleme. Skupaj s sekretarjem OK ZMS Moste-Polje tov. Kuharjem Ivanom sem obiskal brigado »Boris Ki-

Dopisujte
v Glas
Saturnusa

Nova vloga v samoupravni družbi

- Ali je v sestavu delavskega samoupravljanja sploh potrebna sindikalna organizacija? To vprašanje se je nekaj časa postavljalo v krog nekaterih, ki so smatrali, da je sindikat že preživljen po samoupravljanju.
- V predkongresnih pretresih, nato z nekimi dokazi Zveze komunistov Jugoslavije, predvsem pa na samem Sestem kongresu Zveze sindikatov Jugoslavije, ki je bil pretekli mesec, pa so bila ovržena vsa taka in enaka mišljenja. Vprašanje se danes zastavlja povsem drugače: kako naj sindikat deluje, da postane resnično ne samo najbolj množična, ampak tudi najučinkovitejša organizacija delavskega razreda delovnih ljudi?

STIRI FUNKCIJE SINDIKATA

V smernicah predsedništva in Izvršnega komiteja centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije je posebno poudarjeno, da mora postati sindikat nosilec organizirane pomoči vseh družbenih sil pri vsakodnevnem delu za razvoj samoupravljanja. Upoštevajoč tako funkcijo sindikata, je predsednik Centralnega sveta Zveze sindikatov Dušan Petrovič poudaril v poročilu na kongresu, da se sindikat ne more istovetiti z organi samoupravljanja in da ne sme stati na stališču, da le pojasnjuje odločbe in stališča drugih organov in institucij. Osnovni značaj naj bi bil, da sindikat deluje kot samostojna organizacija delovnega razreda v sklopu samoupravnega sistema. Nadalje pomeni to: da se udeležuje pri upravljanju sistema planiranja, pri pogojih blagovne proizvodnje v socialistični družbi, pri družbeni

samoupravljanja na vseh nivojih družbe in skupnega dela. Sindikat naj tudi deluje v smeri jačanja zavesti delavskega razreda, usposablja člane, da se udeležujejo pri opredelitvi razvoja družbe na samoupravnih osnovah.

DRUGA FUNKCIJA JE DRUŽBENO EKONOMSKA;

pod tem se razume delovanje sindikata povsod, kjer se razpravlja, predvsem o pogojih pridobivanja s težnjo, da vsem omogoči zaposlitev na enakopravni osnovi. Sem spada tudi boj proti privilegiju; nato aktiviranje sindikata pri oblasteh socialnega in zdravstvenega zavarovanja, delovnih odnosov, stanovanjske politike, družbene prehrane, otroškega varstva, rekreacije, standarda in podobno.

POD IZOBRAŽEVALNO-KULTURNO, TRETJO FUNKCIJO

sindikata se razume dejavnost, ki stremi za dvig proizvodno-delovne in obče kulturne moči delavca. Po-

najodločnejše naloge podjetja, v katerem živi in dela.

ZADNJA, ČETRTA PA JE ZAŠČITNA FUNKCIJA SINDIKATA.

Ta naloga je v tem, kakšno naj se ponovno urede zrahljani odnosi vsakega delavca, pa tudi celotnih delovnih kolektivov v boju proti vsem, ki si nasilno prilaste oblast, se odvrtačo od samoupravljanja in iščejo zaslonbo pri birokratskih in centralističnih silah v organizaciji.

PREDVSEM — DELO V PODJETJU

Mnogi delegati na kongresu so zelo kritično ocenjevali dosedanje delo sindikata. Ocenjevali so, da se je sindikat vrnil v forume in da je zanemaril svojo osnovno dejavnost — da dela prvenstveno le v delovnih organizacijah. To so potrdili tudi delavci v anketi, ki je zajela okoli 5.000 članov. Preko 40 od 100 anketiranih smatra, da bi moral biti vpliv članov na delo sindikata znatnejši, 31 od 100, da ni seznanjen z zaključki sindikata, a 76 od 100 pa, da zaščita delavca s strani sindikata ni zadostna.

V kongresnem razpravljanju se je očitno zahtevalo, da sindikat opusti anonimnost ter abstraktno razpravljanje o delovnih potrebah in da preide k določenim (konkretnim) akcijam, ki naj bodo v zvezi s položajem delavskega razreda in da si naj ponovno priborijo veljavo — ugled, kakršnega je začel izgubljati.

Vse to kaže, da zahtevajo delavci naj bi bil sindikat ne samo v delovni organizaciji, temveč tudi na višjih ravneh predvsem borbena, samostojna organizacija, ki bi zastopala progresivne zahteve delavskega razreda, pa tudi se bojevala za njihove interese. Delavci zahtevajo od sindikata akcijo in pa tudi odgovornost za njihovo zastopanje.

Obenem se zahteva od sindikata, da se ne omeji samo na delo v delovni organizaciji, temveč da vpliva tudi na življenje v komuni, da sodeluje pri delu njenih samoupravnih teles, v samoupravnih skupnostih, pri fondih za usposabljanje, kulturo, socialno zavarovanje — povsod, kjer se razpravlja o vprašanjih, ki se direktno ali indirektno tičejo delavskega razreda. Te zahteve so stavljene z gledišča, da delavec ustvarja presežek vrednot, da pa mu ne more biti vseeno, kako se rabi tisti njegov del, ki odhaja iz podjetja. Delovno področje sindikata se torej stalno širi in je odvisno samo od sposobnosti ljudi, kako bodo spravili v tek te delavčeve zahteve.

(Pres — servis)

Poročilo o delu počitniških domov tovarne »SATURNUS«

v času od 1. januarja do 30. junija 1968

Upravni odbor počitniških domov je imel v tem času 6 sej, na katerih je obravnaval problematiko o urejanju domov, sodelovanju z drugimi podjetji, kadrih, cenah, zimskem bivanju in smučarskih tečajih itd.

Letovanje v Velem Lošinj

Prijave in akontacije smo začeli sprejemati že 30. marca. Zaradi velikega interesa za letovanje v našem domu na Lošinj, smo najeli še dodatne sobe in ležišča pri privatnikih. Vsi obračuni za najete sobe bodo izvršeni v mesecu septembru preko turističnega urada v Velem Lošinj. V predsezoni od 17/6-1968 do 1/7-1968 je bila poslana v dom na Lošinj skupina 33 okrevancev, ki so se o bivanju vsi pohvalno izrazili.

Za prevoz gostov na Lošinj in domov imamo dogovor s podjetjem SAP Ljubljana, ki nam nudi prijetno vožnjo v udobnih avtobusih za 34,00 N-din za osebo v eno smer, za otroke do 10. leta starosti pa polovično.

V mesecu juniju je bilo v Velem Lošinj v domu in v najetih ležiščih 68 oseb ali skupno 797 dni bivanja. Sobe so že vse oddane in računamo, da bo do konca sezone v Lošinj 560 gostov ali 5600 dni bivanja. Od tega števila je 72 % članov kolektiva in njihovih družin, 17 % članov kolektivov iz občin Moste — Polje in 11 % zunanjih gostov.

Letovanje v drugih domovih

V občinskih domovih v Crikvenici, Portorožu in Novigradu bodo tudi letos letovali člani našega kolektiva in se jih je do sedaj že prijavilo 140 in nekateri so tudi že letovali. V letošnjem letu sodelujemo tudi s podjetjem Gradis iz Ljubljane, ki so nam dali na voljo sobe v Poreču in Ankaranu. Prijavilo se je 14 interesentov in jim je bilo ugodeno v času po želji. Letovanje v njihovih domovih pa dnevno stane za osebo 28,00 dinarjev, za isto ceno letujejo njihovi člani v našem domu.

S podjetjem »Vektor« Ljubljana obstoja še v naprej sodelovanje in je v domu na Voglu v prvi polovici tega leta preživelo krajši oddih 28 naših članov, 14 njihovih pa se je prijavilo za Veli Lošinj.

Sotori

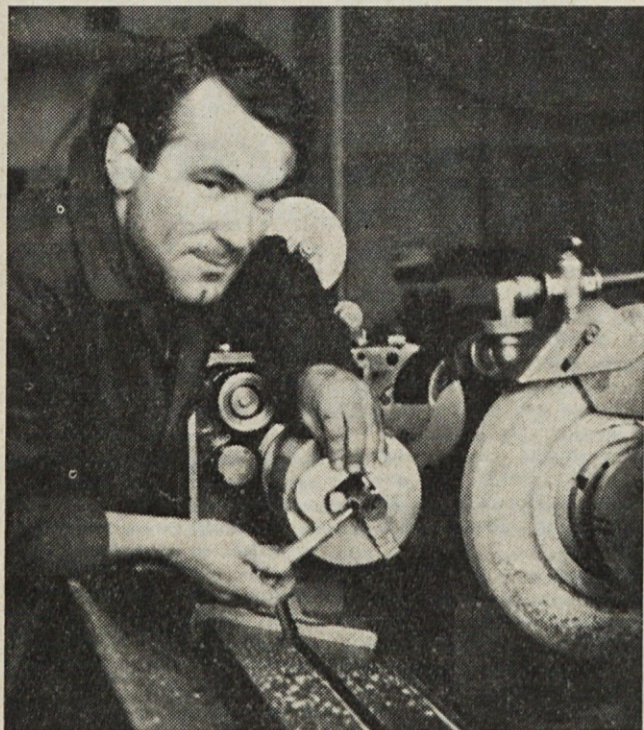
Člani kolektiva si izposojajo tudi šotore, katerih imamo 12. V juniju so bili vsi pregledani in bo nekatere treba dopolniti. Ker je zanimanje za šotore veliko, bomo v bodoče morali temu posvetiti več pozornosti.

Letovanje v Kranjski gori

V domu v Kranjski gori je bilo v prvi polovici letošnjega leta na krajšem ali daljšem oddihu 305 odraslih in 83 otrok, skupaj 388 oseb. Vseh nočitev je bilo 1724, od tega naših članov 82 %, ostali pa so iz drugih kolektivov. V času zimskih počitnic je bilo na tečaju smučanja 59 otrok. Zasedba doma je bila v januarju 58 %, februarju 70,3 %, marca 39 %, maja 9 % in junija 4 % (zaradi slabega vremena). Po sedanjih podatkih bo zasedba v juliju in avgustu 73 %.

Za uspešno izvedbo vseh dosedanjih nalog gre velika zasluga organom samoupravljanja in vodstvu podjetja, kakor tudi ostalim organizacijam, ki nenehno povečujejo pozornost in skrb delovnemu človeku.

Feliks Zakrajšek

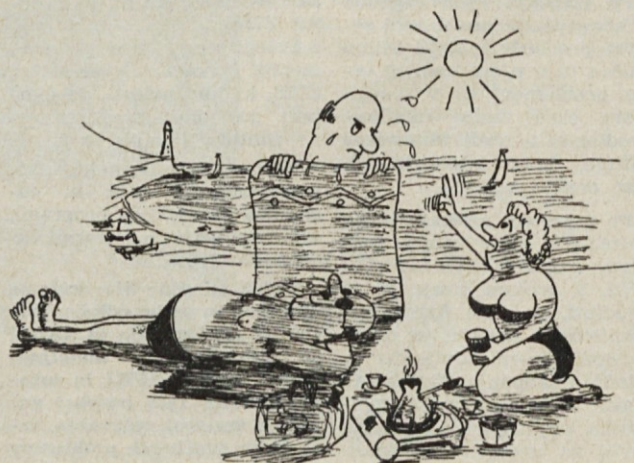
Dolničar Marko se bojuje s stotinkami in »centniki«, še najbolj pa s strojem, ki je zastarel in nezanesljiv

kontroli cen, pri razdelitvi dohodka in osebnega dohodka ter pri drugih vprašanjih, ki zanimajo delavski razred.

V GLAVNEM IMA SINDIKAT V JUGOSLAVIJI STIRI FUNKCIJE. PRVA JE DRUŽBENO POLITIČNA, to je, da z aktivnim udeleževanjem svojega članstva bistveno vpliva pri ustvarjanju

sebnost pozornost velja poučevanju, ker je to osnova za ustvarjanje vzdušja v kakršnem neposredni proizvajalec lahko postane samoupravljalec. Nihče ne more sodelovati v organih samoupravljanja, alko ni predhodno seznanjen z gradivom o čemer se razpravlja, če ne ve katere so

Pišite nam kaj zanimivega z vašega dopusta !

Ne, skupaj s šefom pa nikoli več na morje!

AY-241 žarometi za osebni avto Citroen »Diana«

Znano je, da Tomos — tovarna motornih vozil Koper in delniška družba Citroen iz Pariza že več let sodelujeta. Tomos pri tem sodelovanju kupuje dele avtomobilov in jih v svoji tovarni sestavi. Plačilo teh delov je izvedeno na dva načina — z gotovino in s kompenzacijo — kar pomeni, da Tomos izdeluje določene dele avtomobilov, ki jih dobavlja tovarni Citroen. (Navidezno je to vseeno — vendar je tu prisotna razlika med konvertibilnimi in ostalimi področji.) Na ta način ustvarjena kooperacijska možnost je omejena z možnostjo gotovinskih plačil in pa zahtevami tovarne Citroen ali pa možnostmi tovarne Tomos glede dobave sestavnih delov.

Verjetno obstaja želja po povečanju tega sodelovanja na obeh straneh. Pri nas je osnova za to željo v dejstvu, da avtomobile proizvodnje Citroen — Tomos ni mogoče kupiti v kratkem dobavnem roku. Večino drugih avtomobilov je možno dobiti že v nekaj dneh po plačilu. Da dolgi dobavni roki ne bi odvrčali kupcev, skuša tovarna Tomos povečati dobave avtomobilskih sestavnih delov tovarne Citroen in povečati svojo kupno moč pri omenjeni tovarni in na ta način direktno povečati prodajo avtomobilov: SPACEK, AMI in ZABA na našem tržišču.

Ker tovarna Tomos sama ne more bistveno povečati izvoza v Francijo, je v to delo vključila še nekatere svoje kooperante.

Ta koncept je star že več let in smo na osnovi takih stališč tudi v tovarni Saturnus že pred leti pripravljali izdelavo žarometov za SPACEKA.

Podrobnosti o delu v naši tovarni niti niso tako bistvene — važen je rezultat. Žarometi, ki smo jih poslali na preizkus v tovarno Citroen, niso bili kos vsem zahtevam, ki so jih za ta žaromet predpisali konstruktorji v tej tovarni. Bilji so neizprosni in do sodelovanja ni prišlo. Največja nasprotja so bila pri svetlobnih karakteristikah in nekaterih dimenzijah.

Vozilo SPACEK počasi opuščajo, zamenjuje pa ga vozilo DIANA. Svetlobna oprema je povsem zamenjana. V tovarno so prispele nove zahteve — za žaromet novega avtomobila. Po pogledu teh zahtev smo kmalu ugotovili, da so razmeroma ostre in težko dosegljive. Ko so bile dodane še izkušnje iz prejšnjega dela se je vodstvo tovarne odločilo, da za začetek sodelovanja — pravzaprav nekakšen uvod — kupi načrte žarometov od tovarne CIBIE, ki izdeluje ta žaromet za tovarno Citroen. Na ta način smo prišli do zelo solidne osnove za naše delo. Vedeli smo, da je tak žaromet, izdelan po teh načrtih, odobren od tovarne Citroen v vseh pogledih. Primarne težave so bile torej enostavno premoščene z denarjem. Za prvo akcijo je to veliko olajšanje, ki pa nam je pri pravilo tudi precej sitnosti. Pred nami je bila naloga izdelati žaromet točno po francoskih načrtih v vseh podrobnostih in posebnostih, pa če so te za nas običajne ali posebne — razumljive ali pa nerazumljive n. pr. neobčajni vijaki z metričnim

jemo. Vsiljuje se množica raznih vprašanj, o katerih bi bile razprave verjetno preveč strokovne.

Verjetno, da so bile naše začetne odločitve dobre. Posledica teh je obvezen dvig kvalitete in znižanje stroškov — oboje se doseže z delom — torej smo na pravi poti.

Sprejeli smo program dela: od 1. 1. 1968 — Izdelava domače dokumentacije za izdelek v vseh podrobnostih — predpisi, norme, materiali itd. 14 koledarskih dni. Kontrolni predpisi 14 kol. dni. Izdelava dokumentacije za vsa orodja — 30 kol. dni (približno 50 orodij + opizkusna orodja). Izdelava orodij in preizkus orodij — 45 dni. Izdelava manjše poskusne serije in montaža prvih vzorcev za domačo kontrolo — 14 dni.

Kontrola v domačem laboratoriju — 14 dni. Eventualna popravila do zadovoljive kvalitete in izdelave vzorcev za meritve v tovarni CIBIE in Citroen ter dostava na kontrolo do 31/5-1968. Skupno torej od 1/1-1968 do 31/5-1968 — 5 mesecev! Za naše dosedanje izkušnje je za povprečje žaromet zelo kratak čas. Ni bil ravno osamljen, kdor je predvideval, da to ni mogoče — še posebno, če je poznal ostrino zahtev in naše dosedanje izdelke. Običajno potrebujemo za podobno manj zahtevno delo — mnogo več časa. Moje osebno mnenje, da smo pri tem delu, ki smo ga smatrali za posebno, dosegli le nekaj boljši rezultat in smo se približali običajnim časom za malo težav in smo pri nekaterih delih predvidevali tudi rezervne postopke — posebno zaradi kratkih rokov. V nekaj primerih smo jih tudi uporabili. V že itak težavno nalogo je posegla še JNA, ki je prav tedaj potrebovala nekaj naših sodelavcev.

Kljub vsem mogočim težavam so bili v tem programu doseženi vsi roki, tako da so bili vzorci za kontrolo pri CIBIE-ju in Citroen-u v Parizu že 10 dni pred določenim rokom. Domača kontrola je ugotovila, da so izdelki sicer dobri, vendar brez vsakih presežkov. Prišli smo do take ostrine, da smo pri svetlobnih meritvah morali upoštevati tudi napake merilnih naprav. Postopoma so začela prihajati obvestila od tovarne CIBIE. Najpreje je prišlo sporočilo, da izdelki ustrezajo optičnim zahtevam — zadnje pa je bilo presenetljivo kratko: Žarometi za vozilo »DIANA«, ki ste nam jih poslali v kontrolo so uspešno prestali vse preizkuse! Od tovarne Citroen do sedaj še nismo dobili sporočila, vendar to dopušča mnenje, da ne more biti bistveno drugačno.

Med delom smo spoznali nekatere »posebnosti«, ki jih ustvarja resno delo ali pa v končni fazi kupec. Vsestransko garantirani izdelek je na kratko skupnost vseh malih »posebnosti«.

Verjetno imamo priliko dvigniti naših 800 žarometov dnevno na višjo številko. Z nižjimi stroški (pri še vedno manjših serijah) in kvalitetno enako ali celo boljše, lahko to dosežemo — z garancijo. To so naše naloge —

obvezne naloge, ki se ocenjujejo samo z »da« ali »ne«, kar pomeni uspeti ali neuspeti.

Po naših običajih, ki bodo morali v marsičem kloniti, je to že stvar nadaljnega dela — proizvodnje. O tem pa morda ob drugi priliki.

Engelbert Stopar

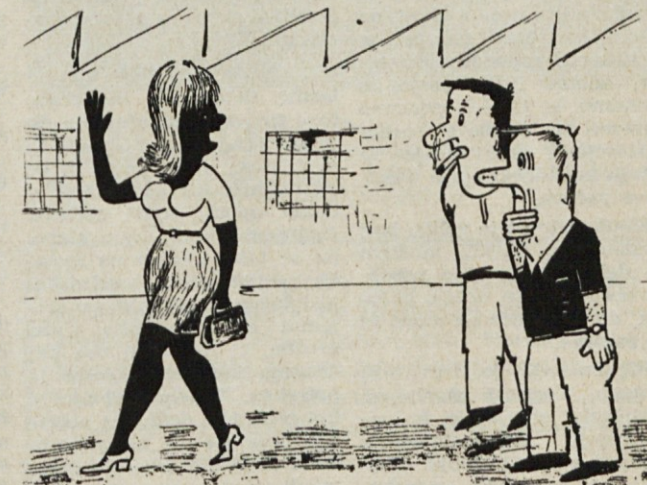

Visoka gosta iz Tunisa in Konga sta prejšnji mesec obiskala naš kolektiv, ga ogledala in se zanimala za samoupravljanje in delo ter vlogo družbenopolitičnih organizacij v kolektivu.

Povzetek 8. redne seje izvršnega odbora sindikata Saturnusa (9. 7. 1968)

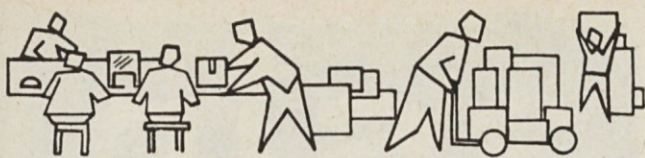
Sejo je vodil vršilec dolžnosti predsednika sindikata tov. Miloš Mikolič.

- Vprašanje predsednika sindikalne podružnice je ostalo še odprto in nerešeno.
- Sprejet je bil sklep, da se pripravi program dela.
- Sklep, da se proda televizor, magnetofon in še druge predmete, še vedno ni uresničen. Zato IO sindikata zadolžuje tov. Ocvirk Petra, da to opravi.
- Sklep, da se obišče vse člane kolektiva, ki so dalj časa v bolniški, je bil uresničen in bomo tudi v prihodnje to opravljali.
- Tov. dr. Dagmar Benčan-Hočevar je v kratkih besedah seznanila člane IO o težavah glede krvi, ki jih ima Zavod za transfuzijo v zvezi z vsakodnevnimi nesrečami, ki nenehno rastejo.
- Sklenjeno je bilo, da bodo sestanki po DE, na katerih bodo predstavniki zdravstvene službe seznanili zaposlene o krvodajalski akciji in njenem humanem pomenu za pomoč človeku. Krvodajalska akcija bo 23. julija.
- Vrzel Slavko je kot delegat VI. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije poročal o pomenu tega kongresa. IO je bil mnenja, da bi se moral glede tega kongresa vršiti širši sestanek ZK, sindikata in mladine, na katerem bi tov. Vrzel podrobneje poročal.

Ha, kakšno morje neki, le v nočni izmeni delam.

Po naših obratih

DE — EMBALAZA

— Operativni plan za mesec junij smo dosegli s 83 %. Planske obveze nista v celoti izvršila štirioglati oddelek in oddelek samostojnih pokrovov, v glavnem zaradi prepozno tiskane pločevine.

— Izvršenih je bilo 820 produktivnih in 340 neproduktivnih nador. Na okrevanje so bili poslani: Kocman Kristina, Smrajc Lenčka, Hribar Olga, Škrlič Karla, Križič Ana, Goršič Ivanka, Braz Anica, Hribar Rozi, Perger Ana, Globokar Pepca in Bosančić Veseljko.

— Za mesec julij imamo postavljen plan v višini 359.015.000.— S din. V mesecu juliju in avgustu bomo zaposlili po 30 študentov, kot nadomestilo za čas dopustov naših ljudi.

— Sezonsko smo zaposlili 6 novih delavk.

Za štancanje pokrovov norma doz je bila dokončno usposobljena avtomatska stiskalnica FMI ter bo avtomatska stiskalnica Blis lahko predstavljena v obraz Zalog.

Komisiji za kaznovanje je bil dan v obravnavo tov. Dugandič Mato.

DE — ZALOG

— Proizvodnja konzervnih doz je potekala pretežno v treh izmenah. V dveh izmenah je potekala proizvodnja konzervnih doz večjih dimenzij na novi avtomatski liniji.

— Operativni plan proizvodnje za mesec junij je bil z ozirom na vrednost dosežen s 106 %, letni proizvodni plan pa je bil za šest mesecev dosežen 90 %. Zaostanek v izpolnjevanju letnega plana bomo nadoknadili v prihodnjih sezonskih mesecih z intenzivno proizvodnjo.

— Delavski svet delovne enote je obravnaval podatke za prvo polletje letošnjega leta, in sicer količino proizvedenih konzervnih doz po posameznih proizvodnih linijah ter izkoristek proizvodnih kapacitet. Poudarjeno je bilo, da je potrebno zmanjšati zastoje, da bi bile kapacitete bolje izkoriščene.

— Na proizvodnem sestanku je bila obravnavana kvaliteta proizvodnje konzervnih doz na osnovi reklamacij. Sprejeto je bilo več sklepov za izboljšanje kvalitete.

— Na svečan način je bila izrečena zahvala in dano darilo kolektivu, ki je za vietnamsko ljudstvo izdelovalo pločevinke. Zahvalo so posredovali člani republiškega odbora za pomoč — podporo FLN.

— Vse proste sobote je kolektiv obrata delal v nadurah zaradi sezone za tovrstne izdelke in zaradi izpolnjevanja sprejetih dobavnih rokov.

DE — TISKARNA

— Delovna enota TISKARNA je v mesecu juniju dosegla v proizvodnem programu zelo viden uspeh. Plan v tem obdobju je preseglala po številu odtisov napram povprečju prvih 5 mesecev za 22,4 %, proti povprečju lanskega leta pa za 6,8 %.

— Delali smo v 3 izmenah na I., III. in IV. liniji, v 2 izmenah na II., V. in VIII. tiskarskem stroju, na vseh ostalih strojih pa v eno izmeno. Smo v sezoni in ker je tiskarna še vedno ozko grlo smo morali delati v nadurnem času še v prostih sobotah in na avtomatskih linijah tudi ob nedeljah.

— V zadnjem času je bilo opaziti, da je kakovost v letnem času in to ravno takrat, ko je največja sezona po povpraševanju litografirane in vernirane pločevine nekoliko slabša. Vzroki k temu pa so največ slabe klimatske naprave. Saj temperatura, ki je bila zmerjena v tiskarni v prostoru med III. in IV. linijo je znašala kar 47° C. Jasno je, da je v takih pogojih normalno delo praktično nemogoče in skrajni čas, da bi odgovorne službe pirstopile k izboljšanju istih.

— Na obvezni 14-dnevni praksi smo imeli 11 študentov oziroma študentk. Disciplinskih prekrškov ni bilo. Z odgovornim rokom sta odšla iz DE Tiskarna 2 kvalificirana litografska strojnika. Seje DS DE ni bilo zaradi odsotnosti večine članov, ki so bili na rednem letnem dopustu.

DE — VZDRŽEVANJE

— Kot je že v prejšnji številki »Glasa Saturnusa« poudarjeno, da je DE — vzdrževanje v večji meri angažirana za generalna popravila in izdelavo novih strojev za DE — Embalazo, je bilo v preteklem mesecu izgotovljeno sledeče:

- 3 kom novo izdelane naprave za brušenje krožnih škarij,
- 1 kom izdelava kadi za DE — Tiskarna,
- 2 kom izdelava kadi za DE — Plastika
- 1 kom generalno popravilo stiskalnice WMW DE — Zalog,
- 1 kom delno popravilo krožnih škarij DE — Zalog,
- 200 kom izdelava obešalcev za DE — Tiskarna,
- 1 kom delno popravilo preše za DE — Embalazo
- v delu je izdelava 5 kom krožnih škarij, transportni voziček, nadomestni deli ter generalna popravila:
  - 2 kom preš »Blis«,
  - 1 kom gumirni stroj,
  - zapiralka za 4-oglj. doze.

Pomembnejši predpisi

1. Zakon o spremembah in dopolnitvah temeljnega zakona o delovnih razmerjih (Ur. list SFRJ št. 26—318/68)

V temeljnem zakonu o delovnih razmerjih (Uradni list SFRJ št. 43/66 in 52/66) so uveljavljene naslednje nove določbe:

Ce sta glede strokovne izobrazbe kot pogoj za sprejem na delo določeni dve stopnji šolske izobrazbe ali več, ima prednost pri izbiri, kadar so drugi pogoji izpolnjeni, delavec z višjo stopnjo ustrezne šolske izobrazbe.

Ce je izbira med kandidati po ustreznih določbah zakona izrečena za neveljavno, zavr-njeni kandidati pa izpolnjujejo vse pogoje iz objave v razpisu, opravi delovna skupnost ponovno izbiro med prijavljenimi kandidati.

Delavcu, ki noče ravnati po dokončni odločbi, s katero je razporejen na drugo delovno mesto, preneha delo po preteku časa, kolikor ima po določbah statuta pravico ostati na delu.

Delavcu lahko tudi proti njegovi volji preneha delo, če se po zakonu ali predpisu izvršnega sveta za njegovo delovno mesto zahteva drugačna strokovna izobrazba ali višja stopnja strokovne izobrazbe iste stroke kot jo ima delavec, če ni možnosti, da bi bil razporejen na delovno mesto, ki ustreza njegovi strokovni oziroma drugi delovni sposobnosti, oziroma če ne sprejme razporeditve na drugo delovno mesto.

2. Zakon o dopolnitvah zakona o posebnem načinu poravnave nekaterih dolgov uporabnikov družbenih sredstev (Uradni list št. 26-317/68)

Skladi družbenopolitičnih skupnosti, ustanovljeni po temeljnem zakonu o financiranju družbenopolitičnih skupnosti, skladi teh skupnosti, ustanovljeni za razvoj gospodarsko nezadostno razvitih republik in krajev in družbenopolitične skupnosti iz naslova obveznosti iz sredstev za gospodarske investicije morajo poravnati svoje zapadle dolgove, ki na dan 15. februarja 1968 niso bili poravnani tako kot je predpisano zgoraj.

3. Splošni zakon o obveznem sprejemanju učencev v gospodarstvu na praktično delo (Uradni list SFRJ — št. 26—320/68)

Da bi bilo omogočeno strokovno in praktično izobraževanje učencev v gospodarstvu in drugih dejavnostih, so delovne organizacije in imetniki obratov dolžni sprejemati v skladu z zakonom učence (vajence) na praktično delo.

Z zakonom bo predpisano varstvo učencev na delu, zlasti pa preprečeno zaposlovanje učencev na delih, ki niso v zvezi z izobraževanjem in predpisano, ob katerih pogojih sprejemanje učencev ni obvezno.

4. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o minimalnem osebnem dohodku delavcev (Uradni list SFRJ, št. 26-321 68).

V zakonu o minimalnem osebnem dohodku delavcev

(Uradni list SFRJ, št. 6/56) so uveljavljene te spremembe oziroma dopolnitve:

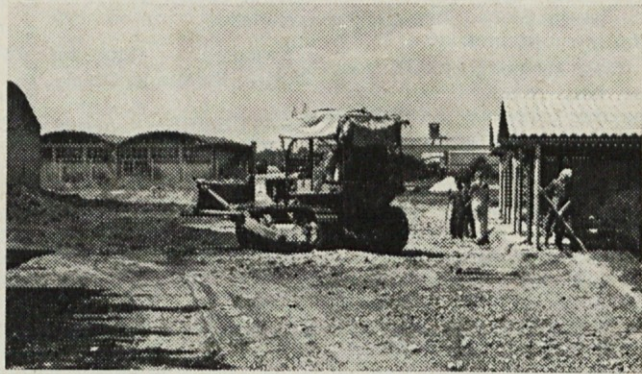
Republiški zakon določa, koliko sme znašati minimalni osebni dohodek, lahko pa je z njim pooblaščen tudi občinska skupščina, ki določi minimalni osebni dohodek. Le-ta ne more biti manjši kot 300 din na mesec. Minimalni osebni dohodek je sorazmerno času, ki ga je delavec prebil na delu.

Ce sredstva, iz katerih se po zakonu prvenstveno krijejo osebni dohodki, ne zadostajo za kritje minimalnih osebnih dohodkov, se le-ti izplačajo iz republiških skupnih rezerv delovnih organizacij. Ce niti te rezerve ne zadostajo za tako kritje, se minimalni osebni dohodki izplačajo iz proračuna in drugih sredstev občine in republike v skladu s predpisi republike.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o organizaciji zdravstvene službe v SR Sloveniji (Uradni list SRS, št. 22—165/68)

Zdravstveni zavodi morajo uskladiti svojo organizacijo in delo z določbami tega zakona najpozneje do 30. septembra 1968. Zavodi, ki tega ne store v navedenem roku in ki po tem zakonu ne morejo obstajati, prenehajo. Odločbo o prenehanju izda skupščina občine, v kateri ima zdravstveni zavod svoj sedež. Prenehanje se opravi po predpisih o postopku za redno likvidacijo, ki veljajo za gospodarske organizacije.

Ustanovitelj tistih zdravstvenih zavodov, ki prenehajo, in zdravstveni zavodi, ki prevzamejo njihove dejavnosti, uredijo medsebojna razmerja s pogodbo.

V Zalogu bo kmalu asfaltni pas okoli obrata, dela so v polnem teku.

Nič zanimivega za enkrat! Bo pa kmalu, saj bo iz tega ogrodja nastala naša najmodernejša tiskarska linija v Zalogu. Ob ogrodju naš monter Ložar Milan, ki bo pozneje skrbel, da bo njeno delovanje brezhibno.

GLAS SATURNUSA, glasilo delovnega kolektiva tovarne Saturnus, Ljubljana, Ob železnici 16, tel. 313-666. — Ureja uredniški odbor: Marjan Bajc, Slavko Gerlica, Janez Herzog, Mira Tomec, Jože Švigelj, Peter Marn in Vlado Drnovšek — Odgovorni urednik: Slavko Gerlica, tel. 313-666-78 — Tisk CP Gorenjski tisk, Kranj — Originalov ne vračamo.

